

باسمه تعالی

نمونه سوالات درس هفتم فلسفه ۲

طراح: خانم دکتر زینب نای

شهرستانهای استان تهران منطقه: قرچک

سوال تستی

۱: هریک از مفاهیم دین، عرفان و فلسفه، به ترتیب با کدام مورد گره خورده است؟

الف) خدا-تزکیه نفس-خرد دوستی

ب) ایمان-شهود-عقل *

ج) سیاست-عشق-استدلال عقلی

د) آئین-تصوف-مابعدالطبیعه

۲: مقصود فیلسوفان از کاربرد اول عقل چیست و آنرا چگونه تعریف میکنند؟

الف) عقل همان موجودات مجرد از ماده و جسم هستند که حقایق اشیاء را شهود می کنند.

ب) عقل به همان معنای نفس است که حاکم بر اعمال و رفتار انسان است.

ج) عقل نیروی باطنی است که شهوات و هواهای شیطانی درون انسان را به بند می کشد.

د) عقل توانمندی ای است که به کمک آن استدلال میکنیم و به دانش ها و حقایق می رسیم *

۳: کدام توضیح درباره عقل انسانها درست است؟

الف) به دلیل رابطه آن با تربیت و تمرین، در افراد، مختلف است *

ب) قدرت عقلی انسانها با یکدیگر برابر و یکسان است.

ج) این توانمندی در کودکان نیز به صورت بالفعل وجود دارد .

د) راهکار به فعلیت رساندن و تقویتش بین افراد، متفاوت است .

۴: عالم عقل،

الف) همان جهان ماوراءالطبیعه است.

ب) باحواس به هیچ وجه قابل درک نیست *

ج) عالمی است با مکان مشخص و زمانی نامعلوم .

د) بدن انسانهای دارای مرتبه بالا را نیز در برمی گیرد .

۵: کدام فیلسوف عقل را به نام «لوگوس» معرفی می کند و عقل نزد این فیلسوف چگونه است؟

الف) پارمنیدس-عقل همان حقیقتی است که هم جهان و اشیاء ظهوراوهستندوهم کلمات و سخن

ب) هراکلیتوس-معتقد به وجود عقلی بود که عقل انسان برای فهم امور باید به آن متصل شود .

ج) پارمنیدس-معتقد به وجود عقلی بود که عقل انسان برای فهم امور باید به آن متصل شود .

د) هراکلیتوس-عقل همان حقیقتی است که هم جهان و اشیاء ظهوراوهستندوهم کلمات و سخن *

۶: ارسطو، به کدام معنای عقل توجه ویژه ای داشت؟ و کدام نوع استدلال ها را در بخش منطق از هم جدا ساخت؟

الف) عقل جهانی یا عقل کلی-استدلال تجربی از استدلال عقلی محض

ب) قوه استدلال انسان-استدلال شهودی از استدلال عقلی محض

ج) قوه استدلال انسان-استدلال تجربی از استدلال عقلی محض *

د) عقل جهانی یا عقل کلی-استدلال شهودی از استدلال عقلی محض

۷: کدام عامل سبب شد فیلسوفان و حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آورند؟

الف) مطالعه کتاب های ابن سینا، ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان *

ب) مطالعه آثار فیلسوفان یونان به ویژه مابعدالطبیعه ارسطو

ج) پیشرفت علم و گسترش عقلانیت در بین مردم اروپا

د) شیوع شبهات عقل پیروان اعتقادات مسیحیت

۸: از نظر جایگاه عقل، تفاوت دو دوره حاکمیت کلیسا در اروپا چه بود؟

الف) در دوره اول، بزرگان کلیسا عقل را عامل تضعیف ایمان میدانستند، اما در دوره دوم حکمای مسیحی تحت اثر ابن سینا و ابن رشد، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دین روی آوردند *

ب) در ابتدای حاکمیت مسیحیت، عقل جایگاه ممتازی پیدا کرد ولی در دوره دوم، بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می پنداشتند و در برابر استدلال های عقلی می ایستادند .

ج) در دوره اول از آنجا که مبانی اولیه کلیسای کاتولیک با عقل سازگاری نداشت، منجر به حاکمیت عقل شد ولی در دوره دوم، ایمان پیروز شد، به طوری که فلسفه و عقل را معارض دین میدانستند .

د) در دوره اول بزرگان کلیسا در برابر استدلال های عقلی می ایستادند، اما در دوره دوم دین به حاشیه رانده شد .

۹: عمده تطورات عقل در دوره جدید اروپا مربوط به چیست؟

الف) تقابل با دین

ب) **حدود توانایی عقل ***

ج) امکان شناخت عقلی

د) نظریه معرفت کانت

۱۰: اگر انسان با تهذیب نفس به مرتبه ای کاملاً مجرد از جسم و بدن برسد، میتواند حقایق را از طریق ... بشناسد .

الف) استدلال محض

ب) **شهود عقلانی ***

ج) مفاهیم کلی

د) مفاهیم فطری

سوالات تشریحی

۱: از نظر فیلسوفان الهی علم عقول «فرشتگان» چگونه به دست می آید؟

*انان معتقدند که علم این قبیل موجودات از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست بلکه این موجودات یعنی فرشتگان حقایق اشیا را «شهود» میکنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند.

۲: از نظر هراکلیتوس کلمه و سخن ظهور و پرتو چه چیزی است؟

*از نظر او کلمه و سخن ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر می باشد. همانطور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد با کلام ظاهر میکند و به دیگران می رساند جهان و اشیا نیز ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر هستند.

۳: علم نظری و علم عملی را توضیح دهید؟

* عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث میکند مانند بحث درباره خدا، کهکشان و درجه حرارت آب و ... عقل نظری نامیده می شود و دانشی که از آن به دست می آید علم نظری نام دارد. اما عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و پایدتها و نپایدتها او مانند باید راست بگوید باید قانون را رعایت کند، نباید دروغ بگوید و ... عقل عملی نامیده می شود و دانشی که از این جهت به دست می آید علم عملی نام دارد.

۴: در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا یعنی از قرن سوم تا نهم میلادی نظر بزرگان کلیسا درباره عقل چه بود؟

* دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند. حتی برخی از آنان عقل را امری شیطانی می پنداشتند و در برابر استدلال های عقلی می ایستادند و میگفتند که ایمان قوی از ان کسی است که در برابر چون و چرا های عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند .

۵: دکارت در زمینه ی عقل و توانایی های ان چه نظری داشت؟ توضیح دهید.

* وی به همه توانایی های عقل مثل بدیهیات عقلی، استدلال های عقلی محض و تجربه توجه داشت و معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیر مادی انسان و اختیار او را اثبات کند. همچنین او دیگر به عالم عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان عقیده ای نداشت و عقل را صرفا همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می آورد که می تواند ابزار شناخت انسان قرار بگیرد.

۶: از نظر او گوست کنت عقل چگونه به علم و شناخت واقعیت می رسد؟

* از نظر او عقل صرفا انگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می شود به واقعیت می رسد و به علم دست پیدا می کند. بنابراین از نظر کانت عقل فقط از طریق علم تجربی می تواند به شناخت واقعیت نائل شود.

۷: به نظر فیلسوفان الهی روح انسان گونه می تواند همچون عقول بسیاری از حقایق را شهود کند؟

* انسان می تواند با تهذیب نفس به مرتبه ای برسد که کاملا از ماده و جسم مجرد شود و در عین استفاده از قوه استدلال همچون فرشتگان بسیاری از حقایق را نیز شهود می کند.

۸: چرا در دوره رنسانس عقل جای دین را گرفت؟

* از آنجا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت این توجه و روی آوری به تدریج به گسترش عقل گرایی و عقب نشینی اندیشه های دینی انجامید تا اینکه در این دوره عقل جای دین را گرفت و دین مسیحیت را به گوشه ای از زندگی اروپاییان برد و در حاشیه قرار گرفت.

۹: چرا در دوره دوم حاکمیت کلیسا فیلسوفان و حکمای مسیحی به تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند؟

* فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تاثیر مطالعه کتاب های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان که به زبان های اروپایی ترجمه شده بود به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.

۱۰: عقل عملی را از دیدگاه ارسطو تعریف کنید؟

* عقل از ان جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید ها و نباید های او مثل باید راست بگوید باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظالم باشد بحث میکند عقل عملی نامیده میشود و دانشی که از این جهت به دست میاید علم عملی نام دارد.

پاسخ کوتاه

۱: فیلسوفان عقل را برای دو مقصود به کار می‌برند؟ آنها را بنویسید.

* ۱: عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال ۲: عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده

۲: معمولاً فلسفه را با چه چیزی همراه می‌دانند؟ *عقل و استدلال

۳: از نظر ارسطو قوه عقل براساس کاری که انجام می‌دهد به چه عقل‌هایی تقسیم می‌شود؟

*عقل نظری و عقل عملی

۴: از نظر هراکلیتوس لوگوس به چه معناست؟

*هم به معنای یک وجود و حقیقت متعالی. هم به معنای نطق و سخن و کلمه

۵: مقصود ارسطو از نطق چیست؟ *قوه تعقل و تفکر انسان

۶: تحولات و تغییرات عقل در دوره جدید اروپا عمدتاً مربوط به چه چیزی است؟

*مربوط به حدود و توانایی‌های عقل

۷: فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تاثیر مطالعه کتابهای چه کسانی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند؟

* ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان» که به زبان‌های اروپایی ترجمه شده بود

۸: فرانسیس بیکن کدام روش را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر میدانست؟ *روش تجربی

۹: نظر اوگوست کنت را درباره عقل فلسفی و نگاه فیلسوفان به جهان و هستی را بیان کنید؟

*او عقل فلسفی و کار عقل در تاسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند و گفت نگاه فیلسوفان به جهان و هستی ناظر بر واقعیت نبوده بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تاملات ذهنی آنان بوده است .

۱۰: یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید در ابتدای دوره رنسانس چه چیزی بود؟ *عقل

جای خالی

۱: از آنجا که فلسفه با ----- سر و کار دارد استفاده از عقل در این دانش از سایر دانش‌ها بیشتر است .

* استدلال‌های عقلی محض

۲: از خدا با عنوان ----- یاد شده است. * عقل کل

۳: ----- از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن می‌گوید. *هراکلیتوس

۴: از نظر ارسطو قوه عقل براساس کاری که انجام می‌دهد به ----- و ----- تقسیم می‌شود .

*عقل عملی و عقل نظری

۵: از نظر ارسطو ---- ویژگی ذاتی انسان است. که او را از سایر حیوانات متمایز می‌کند. *نطق

۶: ----- فیلسوف قرن هجدهم انگلستان تجربه را تنها راه رسیدن انسان به معرفت و دانش می‌دانست.

*دیوید هیوم

۷: اختلافی که در ابتدای دوره رنسانس درباره محدوده کارآمدی عقل کمیان فیلسوفان ایجاد شد منجر به تقسیم بندی فیلسوفان

اروپایی به دو دسته ----- و ----- شد. * عقل گرا و تجربه گرا

۸: اگر ----- به خوبی صورت نگیرد عقل به توانایی های لازم نمی‌رسد و نمی‌تواند به خوبی حق را از باطل و درست را نادرست

تشخیص دهد. * تربیت عقلانی

۹: از نظر هراکلیتوس ----- و ----- ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر می‌باشد. *سخن و کلمه

۱۰: ارسطو انواع استدلال ها را در بخش آثار خود تدوین کرد. *منطق

صحیح و غلط

۱: از انجا که فلسفه با استدلال تجربی سروکار دارد استفاده از عقل در این دانش از سایر دانش ها بیشتر است. * غلط

۲: عقل در کاربرد یک موجود متعالی و برتر از ماده همان کاربرد رایج بین مردم است. * غلط

۳: عقل در کاربرد یک موجود متعالی و برتر از ماده همان کاربرد رایج بین مردم است. * غلط

۴: از نظر فیلسوفان مسلمان روح انسان نیز میتواند در مرتبه عالم عقل قرار بگیرد و حقایق را از طریق شهود به دست آورد. * صحیح

۵: عقل در کاربرد یک موجود متعالی و برتر از ماده همان کاربرد رایج بین مردم است. * غلط

۶: سقراط انواع استدلال ها را در بخش منطق آثار خود تدوین کرد. * غلط

۷: فرانسیس بیکن که با ریاضیات به خوبی آشنا بود به همه توانایی های عقل مثل بدبیهیات عقلی استدلال های عقلی محض و تجربه

توجه داشت. * غلط

۸: فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تاثیر مطالعه کتاب های این سینا و ابن رشد به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.

* صحیح

۹: انسان می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود. * صحیح

۱۰: عقل از ان جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید ها و نباید های او بحث میکند عقل عملی نامیده می‌شود. * صحیح

وصل کردن

۱: عبارات مرتبط را به هم وصل کنید. یک گزینه در ستون اول اضافه است .

الف) دیوید هیوم	۱. با ریاضیات آشنا بود و عقل را صرفاً دستگاه تفکر و استدلال میدانست .
ب) اوگوست کنت	۲. فیلسوف تجربه گرای قرن نوزدهم
ج) کانت	۳. عقل فقط از طریق علم تجربی میتواند به شناخت واقعیت نائل شود .
د) دکارت	

الف = ۲ / ب = ۳ / ج = اضافه / د = ۱

۲: عبارات مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.. یک گزینه در ردیف دوم اضافه است .

الف) دانش مربوط به رعایت قانون	۱. ناممکن بودن اثبات حقیقت روحی و معنوی انسان و جهان
ب) ارسطو	۲. علم عملی
ج) تجربه گرایان	۳. توجه به قوه استدلال انسان
	۴. علم نظری

الف) ۲ / ب) ۳ / ج) ۱